

Overweging voor Pasen 2021 - dienst in de Willem de Zwijgerkerk

Lezing: Johannes 20: 1; 11-18

Liederen: lied 630: 1 en 3; lied 290; lied 331; lied 675: 1; lied 634

overweging Ruimte om te leren geloven, hopen, liefhebben

Gemeente van onze Heer, zusters en broeders,

Wat heeft Maria daar in die tuin zo persoonlijk beroerd, dat ze van verdrietig en dolend wordt tot eerste getuige van de opgestane Heer en zijn woorden? En kunnen we dat vandaag meevoelen? Ik zoek een antwoord aan de hand van drie beelden in het verhaal dat Johannes vertelt.

Toen het donker was,
toen de steen was weggehaald en mijn Heer was weggehaald,
heb ik de Heer gezien.

1. *'toen het nog donker was'*

Pasen begint bij Johannes 'vroeg op de morgen, toen het nog donker was'. Geen ochtendgloren, zoals bij Lucas, laat staan dat de zon opkomt, zoals bij Marcus, maar bij Johannes: donkerheid, duisternis... En Jezus niet meer in de buurt die dingen zegt als: 'Ik ben het licht der wereld' (Joh.8:12; 9:5; 12:46), of 'Nog een korte tijd en het licht is bij u.' (Joh.12:35)

Het verdriet van Maria kan zomaar de herinnering oproepen aan een verlies dat je zelf geleden hebt. Herinnering aan het staan bij een graf, waar tranen worden gestort om hem of haar die er niet meer is. Je bezoekt de graven van je geliefden, raakt de zerk aan, legt verse bloemen neer, je loopt langs het strooiveld, je wandelt tussen de oorlogsgraven, straks met 4 mei worden weer kransen gelegd. Onze herinneringen aan onze overledenen nemen toe, hun aantal wordt steeds groter.

Verdriet kan zo vermengd raken met verloren hoop en verwachting. Het donker van de ochtend is het donker van de wanhoop om Jezus die er niet meer is. Niet meer in leven, zelfs niet meer in het graf.

2. *'toen de steen was weggehaald ... mijn Heer was weggehaald'*

Maria wordt naar het graf getrokken. En daar aangekomen: o, schrik, de steen van de opening van het graf was weggehaald, haar Heer is weggehaald, terwijl ze kwam om hem zelf weg te halen, mee te nemen en vast te houden.

De leegte van gemis en afscheid kan verschrikkelijk zijn, als de leegte zich verbindt met eenzaamheid, een lege vruchteloze schoot, een alomtegenwoordig niets, de lege stoel, een koud bed, niemand die iets terugzegt. Hoeveel mensen hebben in de coronatijd ervaren hoe zwaar het is als je de vanzelfsprekendheid van contact met elkaar, van ontmoetingen en van aanrakingen opeens moet vermijden.

Ze dacht dat het de tuinman was, de hovenier. Die roept haar bij haar naam: 'Maria!' Ze draaide zich om. 'Rabboeni! Meester!' Jezus slaat hier een brug waardoor Maria weer verder kan. Zonder krachtpatserij, zonder verwijt.

Kunt u dat meevoelen? Je wordt aangesproken met je naam. Je brengt je je eigen doopnaam weer in herinnering; al onze namen. Je mag je gekend weten in je verdriet, in je zoektocht.

Hoe mooi is dit? Dat ons niets verweten wordt aan twijfel of moedeloosheid, dat er niet aan ons getrokken wordt, dat ons niets uit handen genomen, niets overgenomen wordt, maar dat we zelf die beweging mogen maken om ons om te draaien naar wat misschien eerst in verwarring brengt, maar dat je raakt en dat je uiteindelijk optilt, iets dat je perspectief geeft om aan te werken.

Vandaag is de kerk ook leeg. Kan de kerk, dit gebouw van stenen, hout en glas zijn als het lege graf? Als de kerk als het lege graf is, waar je naar toe kunt, dan moeten we misschien deze ruimte niet meteen en te snel vullen met groot geloof en belijdenissen. Kunnen we dit een ruimte laten zijn die open staat voor vragen, verwondering, verdriet, wanhoop en alles wat die eerste Paasgetuigen er naar binnen brachten? Geloof ook, maar dat niet in de eerste plaats.

3. *'Ik heb de Heer gezien'*

Maria ging naar de leerlingen en zei tegen hen: 'Ik heb de Heer gezien!' en alles wat hij haar gezegd had. De duisternis is voorbij, de toekomst open.

Ik weet zeker dat er mensen in de gemeente zijn die op hun manier ook zo'n verhaal kunnen vertellen, die op hun manier het Paaswonder hebben meegemaakt. En ik weet nog zekerder dat er mensen in onze gemeente en in onze buurt zijn die een diep verlangen koesteren om zo te worden aangeraakt door de liefdevolle kracht van God, door de Levende.

Kan de kerk een plek zijn waar ruimte en openheid is voor het gesprek over zulke ervaringen en die verlangens? Een plek waar we het voor mogelijk houden dat precies daar waar je wereld instort, iemand opstaat, je aanspreekt en je in beweging zet? Ruimte om iets te ervaren van God die zich misschien wel heel anders laat zien dan wij voor waar houden en aan vast willen houden. Ruimte om op allerlei manieren - in geloofsgesprekken, in ontmoetingsbijeenkomsten, in leerhuizen, in kunst en muziek, in dienstbaarheid en betrokkenheid op elkaar en onze buurt en de grote wereld - te leren geloven, hopen en liefhebben.

(Amen)